

ale publicului prezent la acest spectacol găzduit nu de mult de Studioul Teatrului de Stat din Arad. Plecată din România, chiar din Arad, cu vreo trei decenii în urmă, și stabilită în Germania, la Menden, unde în fiecare an organizează împreună cu soțul ei un festival artistic internațional (în care au evoluat și numeroase trupe de la noi, artiști importanți, ca Maia Morgenstern și Dan Puric), doamna Angela Amecke a prezentat acest spectacol mai întâi în Germania, dar și în străinătate, cea mai apropiată reprezentare desfășurându-se chiar luna trecută, în Lituania, la Vilnius. Invitată la Arad, în cadrul unui „Festival de teatru de cameră”, domnia-sa ne-a oferit această întâlnire cu textul lui Astaloș într-o formulă nouă, replicile în limba germană alternând cu acelea în limba română. Pasajele cele mai convingătoare, mai emoționante sunt, însă, acelea în care, eliberată de obsesia unei rapide traduceri și a unei cât mai corecte pronunții, actrița ne restituie prin mimică, prin mobilitatea și sinceritatea privirii, ca și prin tensiunea afectivă a gestului plin de adevăr și bine nuanțat, atât frământările eroinei, cât și poezia sau umorul acestei partituri înnobilate tocmai prin strădaniile protagonistei de a-și apropia meritul firescului și al onestității profesionale. Edificatoare, în acest sens, este o admirabilă scenă în care, cu acea lădiță pe genunchi, ce-i ține loc de masă, cu o păpușă muzicală care ne mângâie auzul cu familiarul *Silent night*, cu o mică lumânare aprinsă acum în semn de sărbătoare și cu o lingură sugerând ritualul mesei, „călugărița” ne înfățișează o memorabilă și tulburătoare „seară de Crăciun”, în care lumina și bucuria credinței îi inundă și ne inundă sufletul, risipind pe dată umbrele îndoielii și ale singurătății. Este clipa când evoluția actriței trece barierele dintre teatru și viață, vorbindu-ne despre însuși miracolul identificării celor două „lumi”, sub semnul harului și al luminilor creatoare de mister ale Thaliei. Iar dacă această reprezentare a marcat și inaugurarea Studioului Teatrului arădean, acum complet refăcut, nădăjduim ca ea să fie de bun augur pentru destinul acestui spațiu de joc minunat (poate cel mai generos dintre toate studiourile de teatru din țară), unde, cu colaborarea unor regizori valoroși, trupa arădeană ne poate oferi surprize dintre cele mai plăcute.

Compania Teatrală Amecke, la Teatrul de Stat din Arad – O rugăciune de prisos de George Astaloș. Regia, scenografia și ilustrația muzicală: Laurian Oniga. Interpretează: Angela Amecke. Data premierei: mai, 2002 – Menden. Data reprezentației de la Arad: 10 mai 2003.

În avanpremieră: o piesă de Sam Shepard

Ca un nou demers oglindind strădania teatrului arădean de a oferi trupei posibilitatea să lucreze cu directori de scenă care „au ceva de spus”, s-a născut și spectacolul cu piesa *Blestemul muritorilor de foame*, de Sam Shepard, montată aici de tânărul și talentatul regizor Alexandru Berceanu, în scenografia și mai tinerei Dorothea Iordănescu. Un spectacol foarte *aspru*, o efigie a *omenescului de dincolo de mizerie*. Tinerețea lecturii regizorale se face simțită, în chip benefic, atât în descifrarea acestui univers uman cenușiu, dar populat de incredibile lumini lăuntrice (ca și în *Copilul îngropat*, textul ce a prilejuit un memorabil spectacol la „Bulandra”), în dimensiunea metaforică pe care o conferă realizatorii decorului și

recuzitei, cât și în antrenarea interpreților pe un drum dificil și plin de riscuri. Căci aproape fiecare partitură este „orchestrată” spre a dezvălui fragmente ale acestui univers în care coexistă comedia și drama, violența și tandrețea, mizeria fizică și morală, cu elanurile și efuziunile sentimentale, ori cu licăriri de puritate și ingenuitate ivite o dată cu nostalgia copilăriei. O teribilă incomprehensiune își pune pecetea pe relațiile familiei, dintre tatăl alcoolic, mama bolnavă de iluzii deșarte, fiul ușor „întârziat” mintal și fiica obsedată de gândul de a fugi de coșmarul de-acasă, unde grija suverană este aceea a frigiderului... gol. Povestea capătă un halo de poezie tragică, în plină desfășurare a filonului aparent comic, prin „sacrificarea mielului”, cel sugerat atât în decor, de mărime impresionantă, cât și în recuzită, ca un simbol al copilăriei.

Poate, pe alocuri, prea încărcat – în decor și în mijlocul unor interpreți, prin succesiunea de accente patetice și de fraze abia șoptite din cele mai incomode situații (pe masă, sub masă), fapt ce riscă să împiedice deslușirea textului din sală – spectacolul însă are toate șansele ca, până la întâlnirea cu publicul, să dobândească și ritmul, și coerența, și tensiunea emoțională deplină, cerute de regizor. Inseși evoluțiile unor actori ca Ovidiu Ghiniță și Adriana Ghiniță, Zoltan Lovas (o „compoziție” de un umor savuros), Florin Covalciuc și, o plăcută surpriză, tânăra Carmen Vlaga (mai ales în prima parte a spectacolului) dau seama de năzuința echipei de a încununa munca tânărului regizor printr-o reușită! Cum premiera, după spusele gazdelor, va avea loc abia la toamnă, nu ne rămâne decât să salutăm această fericită întâlnire a teatrului, condus de domnul Ion Văran, cu o dramaturgie valoroasă și cu un regizor a cărui iscusință „nu așteaptă ca vârsta s-o măsoare”.

Teatrul de Stat din Arad – Blestemul muritorilor de foame de **Sam Shepard**. Regia artistică: **Alexandru Berceanu**. Scenografia și muzica: **Dorothea Iordănescu**. Distribuția: **Ovidiu Ghiniță, Carmen Vlaga, Florin Covalciuc, Bogdan Costea, Doru Nica, Călin Stanciu, Zoltan Lovas**. Data premierei: 11 mai 2003.

LEAR coborât de pe roclu...

Bate un vânt de primăvară pe scena nemțeană – pornit parcă de la spectacolele cu *Santiago, el campeón* de Ștefan Caraman și *Emigranții* de Mrožek, care se face simțit, însă, și în noul demers artistic, cu *Regele Lear*, în viziunea regizorului Mircea Anca și scenografia semnată de tânărul Doru Zanfir (student în anul IV la U.N.A.T.C.), iar ilustrația muzicală concepută de regizor împreună cu Liviu Vlad. Atât prin decor, simplificat dar sugestiv, prin unele „amputări” ale textului și prin manifesta preocupare pentru esențializarea conflictului și pentru firesc – punând accentul pe omenescul acestei drame cu o desfășurare amplă, arborescentă, ce antrenează destinul tuturor eroilor realizatorii s-au străduit să ofere un discurs scenic eliberat de detaliile ambianței epocii și de retorica tradițională, încărcată de un (cândva) spectaculos patetism, spre a face mai lesnicios drumul către emoția spectatorilor de astăzi. În fapt, drama bătrânului rege va coincide cu *redobândirea identității omului*, de-a lungul unui dureros purgatoriu, în care eroarea lui se transformă în izvor al ororilor și suferințelor pricinuite de cele nedemne de sentimentele lui părintești. În sens mai larg, însă, spectacolul tinde către „demitizarea” unei povești atât de bine cunoscute, spre a scoate la iveală „nebunia lumii” și dizarmonia grotescă potrivit căreia „nebulii îi conduc pe orbi”. Mănat de un anumit dezechilibru în construcția întregului, dintre dimensiunea și sangvinitatea lui *Lear*, pe de-o parte, și confruntările fulgurante menite să scoată la iveală paleta atât de bogată caracterologic a personajelor din jurul